

Нове обавезе извештавања у области загађивања вода

Мр Небојша Реџић
Агенција за заштиту животне средине
Национални регистар извора загађивања

Законодавни оквир

Закон о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон)

Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима

У завршној фази доношења

Законодавни оквир

Закон о накнадама за коришћење јавних добара ("Сл. гласник РС", бр. 95/2018, 49/2019 и 86/2019 - усклађени дин. изн.)

- Посредно загађивање вода
 - ✓ Правилник о садржини и изгледу обрасца за пријаву врсте и количине минералних ђубрива, односно средстава за заштиту биља, односно детерџената са фосфатима ("Сл. гласник РС", бр. 14/20).
 - ✓ Измене и допуне Правилника о садржини и изгледу обрасца за пријаву врсте и количине минералних ђубрива, односно средстава за заштиту биља, односно детерџената са фосфатима

Законодавни оквир

Закон о накнадама за коришћење јавних добара ("Сл. гласник РС", бр. 95/2018, 49/2019 и 86/2019 - усклађени дин. изн.)

- **Непосредно загађивање вода**
 - ✓ **Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима**
 - ✓ **Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање ("Сл. гласник РС", бр. 50/2012)**

Правилник о начину и условима....

Овим правилником ће сви загађивачи, физичка и правна лица, која приликом обављања своје делатности испуштају отпадне воде бити у обавези да достављају извештаје Агенцији.

Оператери који приликом обављања делатности испуштају отпадне воде у природни или вештачки реципијент ће бити дужни да по Закону о накнадама за коришћење јавних добара ("Сл. гласник РС", бр. 95/2018, 49/2019 и 86/2019 - усклађени дин. изн.), поглавље Накнада за загађивање вода, плаћају прописану накнаду за непосредно загађивање вода.

Правилник о начину и условима....

Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање прописује, пре свега, загађујуће материје које се прате у отпадним водама.

Прописан је велики број загађујућих материја, али се само неке прате у појединим отпадним водама.

Табела Загађујућих материја за поједине индустријске секторе које се прате у отпадним водама је припремљена као помоћни материјал.

Правилник о начину и условима....

Загађујуће материје у отпадним водама за поједине привредне секторе

		Температура	pH	Бихроматна потрошња киселина (БПК 5)	Хемијска потрошња киселина (ХПК)	Суспендоване материје	Сустанале које се укључују филтрацијом	Укупни фосфор	Укупни азот	Укупни неорганични азот (NH ₄ -N, NO ₃ -N, NO ₂ -N)	Амонијак, изражен преко азота (NH ₄ -N)	Нитратни азот (NO ₃ -N)	Фосфор из фосфата (PO ₄ -P)	Таложне материје након 30 минута	Екстракт органских растварачима (уља, масноће)	Минерална уља	Феноли (фенолни индекс)	Укупни манган	Сулфиди	Сулфати	Активни хлор	Укупне соли	Флуориди	Арсен	Баријум
Енергетски сектор																									
1	Термоенергетска постројења **	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
2	Постројења и погони за прање и сепарацију угља	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
3	Производња брикета мрког угља	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
4	Производња кокса	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
12	Рафинација нафте	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Производња и прерада метала																									
5	Производња гвожђа, челика и ливница кованог гвожђа	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
6	Производња и финална обрада обојених метала																								
	Производња и ливење обојених метала олова, бакра, цинка и споредних производа, као и производња полупроизвода				*																				
	Производња алуминијум оксида				*																				
	Топљење алуминијума				*																		*		
	Ливење алуминијума и производња полупроизвода и производа				*																		*		
7	Прерада и фина обрада метала																								
	галванизација				*			*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	декапирање (одмашћивање)				*			*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	анодизација				*			*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Правилник о начину и условима....

Delatnost		Uredba za GVE
0141	Uzgoj muznih krava	(II) 1. Objekti za uzgoj stoke
0142	Uzgoj drugih govoda i bivola	
0143	Uzgoj konja i drugih kopitara	
0145	Uzgoj ovaca i koza	
0146	Uzgoj svinja	
0147	Uzgoj živine	
0150	Mešovita poljoprivredna proizvodnja	
0510	Eksploatacija kamenog uglja i antracita	2. Postrojenja i pogoni za pranje i separaciju uglja (kamenog i mrkog uglja)
0520	Eksploatacija lignita i mrkog uglja	
0610	Eksploatacija sirove nafte	
0620	Eksploatacija prirodnog gasa	
0710	Eksploatacija ruda gvožđa	
0721	Eksploatacija ruda urana i torijuma	
0729	Eksploatacija ruda ostalih crnih, obojenih, plemenitih i drugih metala	
0811	Eksploatacija građevinskog i ukrasnog kamena, krečnjaka, gipsa, krede	
0812	Eksploatacija šljunka, peska, gline i kaolina	
0891	Eksploatacija minerala, proizvodnja mineralnih đubriva i hemikalija	
0892	Eksploatacija treseta	
0893	Eksploatacija natrijum-hlorida	
0899	Eksploatacija ostalih nemetaličnih ruda i minerala	
1011	Prerada i konzervisanje mesa	37. Prerada mesa i konzervisanje mesnih prerađevina
1012	Prerada i konzervisanje živinskog mesa	
1013	Proizvodnja mesnih prerađevina	
1020	Prerada i konzervisanje ribe, ljuskara i mekušaca	31. Prerada ribe
1031	Prerada i konzervisanje krompira	32. Prerada krompira
1032	Proizvodnja sokova od voća i povrća	28. Prerada voća i povrća
1039	Ostala prerada i konzervisanje voća i povrća	

Правилник о начину и условима....

Не треба заборавити Правилнике ЈЛС о испуштању отпадних вода у јавну канализацију!

Правилник о начину и условима....

Повезивање са Законом о накнадама за коришћење јавних добара

Да би олакшали извештавање о отпадним водама исти образац за извештавање се користи и за извештавање према обавезама из Закона о накнадама за коришћење јавних добара.

Загађујуће материје које су у табели обојене зеленом бојом **МОРАЈУ** бити саставни део извештаја о извршеним мерењима и **МОРАЈУ** бити унете у информациони систем.

Закон о накнадама даје додатна упутства у Прилогу 7.

Правилник о начину и условима....

Повезивање са Законом о накнадама за коришћење јавних добара

Накнада на годишњем нивоу за загађивање вода изнад дозвољеног оптерећења отпадне воде израчунава се према следећем изразу

$$B = Q_N \cdot \left[\left(\frac{X_{ПК}}{БПК_5 / X_{ПК}} - ГВЕ_{X_{ПК}} \right) + (N_{Г} - ГВЕ_{N_{Г}}) + (P_{Г} - ГВЕ_{P_{Г}}) + (\Sigma M_i - \Sigma ГВЕ_{M_i}) \right] \cdot РСДв \cdot 365 \cdot 10^{-3}$$

Висина накнаде за пречишћену воду се израчунава према изразу

$$P = Q_A \cdot \Sigma ГВЕ_i \cdot РСД_P \cdot 365 \cdot 10^{-3}$$

Правилник о начину и условима....

Обавезни параметри за одређивање висине накнаде

1.ХПК

2.БПК₅

3.Укупни азот

4.Укупни фосфор

5.Токсични метали

Правилник о начину и условима....

Загађујуће материје у отпадним водама за поједине привредне секторе

		Температура	pH	Бихроматна потрошња киселина (БПК 5)	Хемијска потрошња киселина (ХПК)	Суспендоване материје	Сустанале које се уклањају филтрацијом	Укупни фосфор	Укупни азот	Укупни неорганични азот (NH ₄ -N, NO ₃ -N, NO ₂ -N)	Амонијак, изражен преко азота (NH ₄ -N)	Нитратни азот (NO ₃ -N)	Фосфор из фосфата (PO ₄ -P)	Таложне материје након 30 минута	Екстракт органских растварачима (уља, масноће)	Минерална уља	Феноли (фенолни индекс)	Укупни манган	Сулфиди	Сулфати	Активни хлор	Укупне соли	Флуориди	Арсен	Баријум
Енергетски сектор																									
1	Термоенергетска постројења **	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
2	Постројења и погони за прање и сепарацију угља	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
3	Производња брикета мрког угља	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
4	Производња кокса	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
12	Рафинација нафте	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Производња и прерада метала																									
5	Производња гвожђа, челика и ливница кованог гвожђа	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
6	Производња и финална обрада обојених метала																								
	Производња и ливење обојених метала олова, бакра, цинка и споредних производа, као и производња полупроизвода				*																				
	Производња алуминијум оксида				*																				
	Топљење алуминијума				*																		*		
	Ливење алуминијума и производња полупроизвода и производа				*																		*		
7	Прерада и фина обрада метала																								
	галванизација				*			*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	декапирање (одмашћивање)				*			*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	анодизација				*			*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Правилник о начину и условима....

Повезивање са Законом о накнадама за коришћење јавних добара Информације о висини накнаде

Информације везане за висину накнаде, начин плаћања и сл. **нису у надлежности Агенције** и могу се пронаћи у Закону о накнадама за коришћење јавних добара ("Сл. гласник РС", бр. 95/2018, 49/2019 и 86/2019 - усклађени дин. изн.).

Правилник о садржини и изгледу обрасца

ПРАВИЛНИК О САДРЖИНИ И ИЗГЛЕДУ ОБРАСЦА ЗА ПРИЈАВУ ВРСТЕ И КОЛИЧИНЕ МИНЕРАЛНИХ ЋУБРИВА, ОДНОСНО СРЕДСТАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА, ОДНОСНО ДЕТЕРЏЕНАТА СА ФОСФАТИМА

ПРАВИЛНИК о садржини и изгледу обрасца за пријаву врсте и количине минералних ђубрива, односно средстава за заштиту биља, односно детерџената са фосфатима, "Сл. гласник РС", број 14/2020. прописује садржину и изглед обрасца за пријаву врсте и количине минералних ђубрива, односно средстава за заштиту биља, односно детерџената са фосфатима у складу са Законом о накнадама за коришћење јавних добара "Сл. гласник РС", бр. 95/2018, 49/2019 и 86/2019 - усклађени дин. изн.

Правилник о садржини и изгледу обрасца

Обвезници достављања извештаја

Обвезници достављања извештаја Агенцији су, у складу са Законом, правна лица, предузетници, односно физичка лица која производе или увозе:

1. Азотна минерална ђубрива,
2. Хемијска средства за заштиту биља и
3. Детерџенте на бази фосфата

и стављају их у промет на тржиште Републике Србије.

Правилник о садржини и изгледу обрасца

Обрасци за извештавање

ОБРАЗАЦ ГОДИШЊЕГ ИЗВЕШТАЈА О СТАВЉАЊУ НА ТРЖИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ДЕТЕРЏЕНАТА СА ФОСФАТИМА			
Редни број	Назив детерџента	Садржај фосфата у детерџенту (%)	Укупна количина детерџента стављена на тржиште (kg)

Правилник о садржини и изгледу обрасца

ОБРАЗАЦ ГОДИШЊЕГ ИЗВЕШТАЈА О СТАВЉАЊУ НА ТРЖИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ АЗОТНИХ МИНЕРАЛНИХ ЂУБРИВА			
Редни број	Назив азотног минералног ђубрива	Садржај азота у минералном ђубриву (%)	Укупна количина минералног ђубрива стављена на тржиште (kg)

ОБРАЗАЦ ГОДИШЊЕГ ИЗВЕШТАЈА О СТАВЉАЊУ НА ТРЖИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ХЕМИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА			
Редни број	Назив хемијског средства за заштиту биља	Садржај активне материје у средству за заштиту биља (%)	Укупна количина хемијског средства за заштиту биља стављена на тржиште (kg)

Извештавање

Комплетни обрасци за непосредно и посредно загађивање вода, **се достављају као електронски документи, уносом података у информациони систем Националног регистра извора загађивања Агенције за заштиту животне средине, у складу са Законом о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању.**

Извештавање (наставак)

Правно лице, односно предузетник из члана 4. став 1. овог правилника по пријему Извештаја о извршеним мерењима отпадних вода попуњава Образац ОТВ - Извештај о годишњем билансу емисија загађујућих материја у воде, **за сваки појединачни испуст отпадних вода.**

Правно лице, односно предузетник дужно је да Годишњи извештај ОТВ обрасца употпуни подацима о годишњим количинама испуштених отпадних вода након завршене извештајне године уносом података **најкасније до 31. марта за претходну годину.**

Извештавање (наставак)

Правно лице или предузетник који у години за коју се подаци достављају, у својим постројењима **није имало активности у току којих долази до емисија загађујућих материја у воде**, дужно је да до 31. марта наредне године достави Агенцији изјаву о неактивности која се односи на извештајну годину. Изјава, **потписана квалификованим електронским потписом законског заступника или лица овлашћеног од стране законског заступника**, се доставља у електронском облику (pdf формат фајла) на одговарајућу адресу електронске поште објављену на интернет порталу Агенције.

Извештавање (наставак)

Произвођачи, односно увозници производа достављају изјаву уколико:

1. у оквиру своје делатности производе наведене производе, али током године за коју се достављају подаци нису обављали производњу ових производа.
2. су увезени производи грешком лоше разврстани у категорије обухваћене чланом 155. (Табела 8.2.).

Изјава, потписана квалификованим електронским потписом законског заступника или лица овлашћеног од стране законског заступника, се доставља у електронском облику (pdf формат фајла) на одговарајућу адресу електронске поште објављену на интернет порталу Агенције до 31. марта текуће године са подацима и информацијама за претходну годину.

Тренутне активности

Ауторизација корисника

Једна од кључних активности односи се на унапређење процедура достављања годишњих извештаја Националном регистру извора загађивања.

С тим у вези предвиђено је да се обезбеде сви услови, како би се већ од наредног извештајног периода, годишњи извештаји достављали искључиво као електронски документи у складу са Законом о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању.

Овај концепт подразумева **потпуно укидање достављања годишњих извештаја у папирном облику**, што ће до краја ове године бити регулисано и изменама законске регулативе који се односи на обавезе достављања годишњих извештаја Националном регистру извора загађивања.

Тренутне активности

Ауторизација корисника

Имајући у виду да је Ваше предузеће већ регистровано у информационом систему Националног регистра извора загађивања, у овој фази спровођења планираних унапређења система, молимо Вас да извршите верификацију и валидацију података о лицима која имају приступ нашем систему и која су овлашћена да у име Вашег предузећа достављају податке Националном регистру извора загађивања.

Верификацију и валидацију података о лицима која имају приступ нашем систему (према упутству које се може преузети са web локације: www.nriz.sepa.gov.rs/dokumenta/UputstvoVV.pdf), може да изврши лице које је у нашем информационом систему наведено као „Администратор апликације“ из Вашег предузећа.

Тренутне активности

Ауторизација корисника

Према актуелним подацима, име и презиме тог лица је: Ххххх Хххххххххх.
Ауторизациони кôд, који ће бити потребан овом лицу, у поступку верификације и валидације података о лицима која имају приступ нашем систему, је:

ХХХХХХ

Наведени ауторизациони кôд има ограничено време важења, па молимо да **се описана процедура спроведе у року од 15 дана од дана добијања дописа.**

Важно је напоменути да ће пуна права приступа нашем систему, у наредном извештајном периоду, имати само лица за која се изврши потврда идентитета кроз описану процедуру верификације и валидације податка. Лица за која не буде потврђен идентитет, приступ нашем информационом систему биће лимитиран, дакле ова лица убудуће неће моћи да креирају и ажурирају годишње извештаје.

**Тренутне активности
Ауторизација корисника**

**ОВА АКТИВНОСТ ЈЕ ВЕЗАНА ЗА КОМПЛЕТНО ИЗВЕШТАВАЊЕ ПРЕМА
НАЦИОНАЛНОМ РЕГИСТРУ ИЗВОРА ЗАГАЂИВАЊА.**

Основно и најважније је
НЕ ЖЕЛИМО ДА ДОБИЈЕМО НИ ЈЕДАН ИЗВЕШТАЈ У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ !